

Miloš Fikejz

SLOVNÍK

zahraničních filmových

HERCŮ

konce XX. století

A – K

VOLVOX GLOBATOR

Miloš Fikejz

SLOVNÍK

zahraničních filmových

HERCŮ

konce XX. století

A-K

VOLVOX GLOBATOR
2018

Miloš Fikejz

SLOVNÍK ZAHRANIČNÍCH FILMOVÝCH HERCŮ KONCE XX. STOLETÍ A–K

Vydalo nakladatelství & vydavatelství Volvox Globator

www.volvox.cz jako svou 607. publikaci

Odborná a jazyková redakce Vladimír Hendrich

Fotografie Miloš Fikejz, Falcon, Bonton Film, Warner
Brothers

Obálka Petr Hilský

E-knihu připravil purehtml.cz

Vydání první Praha 2002

Adresa knihkupectví: Štítného 16, Praha 3 - Žižkov

---

*Věnováno mé drahé Jarušce
a redakci Filmového přehledu*

Poděkování:

Roman Vacho
Grandhotel Pupp

Tomáš Krejčí
Prague Studios

Aleš Danielis a Milica Pechánková

Bontonfilm

Petr Vácha

Knihkupectví Na Můstku

Karel Kabát

Filmexport Home Video

Iva Hejlíčková

Cinema

Copyright © Miloš Fikejz, 2002

Copyright © Volvox Globator, 2002

ISBN 978-80-7511-088-6

ÚVODEM

Po sedmi letech od vydání publikace *Zahraniční herci současnosti* dostáváte do rukou *Slovník zahraničních filmových herců konce 20. století*, který je více než dvojnásobně rozšířenou a doplněnou verzí předchozího titulu. Nynější publikace, rozdělená do dvou svazků, podává v 1310 heslech stručný přehled o životě a díle významných herců a hereček řady národních kinematografií celého světa (vyjma herců českých a slovenských) se zvláštním zřetelem na jejich význam v kontextu celosvětového vývoje filmu. Slovník zahrnuje ty osobnosti, které aktivně tvořily v období posledních patnácti let (od konce 80. let minulého století do roku 2002). K tomuto časovému vymezení jsem dospěl na základě zkušenosti ze své více než dvacetileté knihovnické praxe v Národním filmovém archivu: dotazy a požadavky čtenářů se totiž nejčastěji týkají právě herců a hereček z posledních dvou desetiletí.

Nejtěžším úkolem bylo nalézt společné a jednotné kritérium pro výběr jednotlivých osobností z celého světa. Téměř každým dnem se objevují nová jména, prosazují se nové talenty a rodí se nové hvězdy. Někteří herci se dočkají zenitu své slávy teprve na sklonku života, i když mají za sebou bohatou uměleckou kariéru. Navíc ne každý, kdo je u nás známý z filmového plátna, televizní obrazovky či videa, je zároveň skutečně významný v mezinárodním měřítku. Ani počet rolí není rozhodující, kvantita přece nikdy nemůže zaručit kvalitu. Do slovníku byli začleněni i ti herci, kteří sice

během tohoto období zemřeli, ale až do své smrti výrazně působili před filmovou kamerou (mj. Y. Montand, K. Kinski, A. Perkins, B. Lancaster, J. Gielgud, J. Marais, R. Steiger). Samozřejmě jsem si byl vědom toho, že sestavování hesláře vždycky narazí na námitky kritiky, proč byl do hesláře zařazen ten umělec a opomenut umělec jiný. Je nepochybné, že právě při sestavování hesláře hraje subjekt autora důležitou roli, i když se poctivě snaží subjektivitu a osobní vkus potlačit.

Problém, který si vynutil konzultace s odborníky z Ústavu pro jazyk český AV ČR, byla česká podoba cizích jmen. Při přechylování a skloňování cizích osobních jmen jsem se řídil publikací Miloslavy Knappové Příjmení v současné češtině (Liberec 1992). Jména režisérů (mj. Andrej Končalovskij, Dušan Makavejev, Miloš Forman, Andrej Tarkovskij), kteří se prosadili jako umělecké osobnosti ve své vlasti a odešli pak do zahraničí, kde zůstali buď natrvalo, nebo přechodně, jsem ponechal v jejich původním znění, nepřepisoval jsem je do podoby, jak jsou uvedena v titulcích jejich zahraničních děl (Andrei Konchalovsky, Miloš Forman, Dusan Makavejev, Andrei Tarkovsky).

Jednotlivá hesla se skládají ze tří základních částí.

1. Biografické údaje: umělecké jméno, vlastní jméno, většinou přesné datum a místo narození (popřípadě i úmrtí), rodinný původ, studia (názvy škol jsou převážně ponechány v originálním znění, což také platí o názvech divadel),

zaměstnání a počátek kariéry (divadelní a mimofilmová činnost). U divadelních her jsem se snažil držet českých názvů, pod jakými byla uvedena na našich jevištích nebo jak jsou překládána v našich odborných publikacích. Následuje charakteristika hereckého typu na příkladech stěžejních filmových rolí, jimiž na sebe herec upozornil nebo za něž získal významná ocenění (viz. VYSVĚTLIVKY) a ceny na významných mezinárodních i národních filmových festivalech. V závěru životopisné části se připomínají také hercovy zájmy a ambice (mj. hudba, literatura, sporty, podnikání, politická a společenská angažovanost), návštěvy naší republiky a jeho manželství i významní potomci.

2. Filmografie je sestavena jak z celovečerních hraných filmů určených pro kina (zde byla snaha postihnout všechny tituly), tak z dlouhometrážních dokumentů a snímků animovaných, kde je často využit pouze herecův hlas. Výběrově jsou zastoupeny rovněž filmy televizní a miniseriály. Řazení jednotlivých filmů je chronologické podle roku výroby. Na prvním místě je vždy uveden originální název (u koprodukcí nanejvýš tituly ve třech jazycích, oddělené lomítkem). V závorce následuje český překlad – tučně vytištěný je distribuční název (tj. film se hrál v českých a slovenských kinech). Filmy uvedené u nás pouze na videu nebo vysílané v televizi (Československá televize, Česká televize, Nova, Premiéra, Prima, HBO, Kabel Plus a Hallmark, nikoliv satelity a OK3) mají za svým českým tučně vytištěným názvem připojenu příslušnou zkratku, vysvětlující, v jakém médiu bylo možno film u nás zhlédnout. Při překladech titulů jsem se snažil dodržet již jednou užité české názvy nebo

název co možná nejvýstižněji přeložit (vzhledem k obsahu filmu). Upozorňuji na to, že se některé názvy filmů uvedených v kinech mohou lišit od jejich názvů při uvedení v televizi (např. Mise a Misie) či na videu (Medvědi a Medvěd, Singles a Narkomani); někdy se však liší i tituly filmů, vydaných na videu a uvedených v televizi už podruhé či potřetí. V závorce pak následuje plné jméno režiséra; u povídkových filmů jsou zaznamenána všechna jména režisérů, ale na prvním místě figuruje vždy ten, v jehož povídce či části dotyčný herec hrál. Jestliže se určitý herec podílel na filmu ještě v jiné funkci nebo pouze v jiné funkci (jako autor nebo spoluautor námětu, scénáře, hudby a písní, producent nebo spoluproducent, režisér nebo spolurežisér), je tato skutečnost vyznačena pomocí zkratk (viz VYSVĚTLIVKY) po středníku za jménem režiséra. Filmografie jsou dovedeny až do poloviny roku 2002. Ačkoliv autor usiloval o maximální úplnost a aktuálnost filmografií, je pochopitelné, že se v nich mohou objevit určité mezery, nepřesnosti a chyby. Za každé doplnění v tomto směru budou autor i redakce vděčni.

3. Bibliografické údaje jsou řazeny od nejnovějších k nejstarším a přihlížejí především k nejsnáze dosažitelným tiskovým materiálům knižním, časopiseckým a novinovým v českém a slovenském jazyce.

Herecké profily byly zpracovány podle mnoha pramenů nejrůznějšího druhu a charakteru (viz POUŽITÉ PRAMENY). Velmi využívaným zdrojem informací byly také

tzv. presskity (propagační materiály pro novináře, jimiž distribuční firmy vybavují jednotlivé filmy) a různé internetové databáze, především Internet Movie Database (IMDb). V některých případech jsem použil autentické údaje, získané při osobním kontaktu s umělci.

Na závěr chci poděkovat všem, kteří mi během mého dvanáctiletého úsilí (od května 1990 do července 2002) všemožně pomáhali, ať už tím, že mi poskytl cenné informace a užitečné rady, nebo mne upozornili na chyby a omyly. Děkuji zejména Michaelu Málkovi a redaktorům časopisu *Filmový přehled* Tomáši Bartoškovi a Kláře Koubové, bez jejichž spolupráce bych nikdy nebyl schopen takto rozsáhlý a náročný projekt realizovat. Za mnohé podnětné připomínky vděčím Janu Jarošovi, Ljubomíru Olivovi, Miro Ulmanovi, Vladimíru Hendrichovi, Tomáši Seidlovi, Marcele Pittermanové, Radimu Valákovi. Mnoho užitečných poznatků při sběru a zpracování materiálu jsem získal od Galiny Kopaněvové, Kateřiny Pošové, Milici Pechánkové, Evy Zaoralové, Evy Hrozkové, Táni Dimitrovové, Aleny Prokopové, Veroniky Kratochvílové a Stáni Přádné. Zvláštní poděkování náleží Marii Čtyroké za obětavou pomoc při redakci textu.

Praha, srpen 2002

Miloš Fikejz

VYSVĚTLIVKY

ZKRATKY

A – animovaný film

ČTV – film uvedený u nás v televizi (ČST, ČT, Premiéra, Prima a Nova)

D – dokumentární film

film. – filmový

chor. – choreografie

jr. – junior

KTV – film uvedený u nás v kabelové televizi

(HBO, Hallmark, Kabel Plus)

MFF – mezinárodní filmový festival

poč. – počátkem

pol. – polovina

prod. – produkce

r. – režie

sc. – scénář

spol. – společně, spolupráce

TV – televize, televizní, televizní film

V – film uvedený u nás ve videodistribuci

CENY

cena BAFTA – výroční cena Britské akademie filmového a televizního umění

Cena Clarence Derwenta – nejstarší americká divadelní cena udělovaná za herecké výkony na newyorských jevištích

Cena Laurence Oliviera – britská divadelní cena udělovaná za herecké výkony

César – výroční cena Francouzské filmové akademie

Český lev – výroční cena české filmové a televizní akademie

Donatellův David – výroční italská filmová cena

Emmy – výroční cena americké Akademie televizních umění a věd

Felix – Evropská filmová cena

Obie – americká divadelní cena udělovaná za výkony na mimobroadwayských scénách

Oscar – cena americké Akademie filmového umění a věd

Theatre World Award – americká divadelní cena

Tony – americká divadelní cena udělovaná za výkony v inscenacích uvedených na Broadwayi

Zlatý glóbus – výroční cena Sdružení zahraničního tisku v Hollywoodu

ABATANTUONO Diego

* 20. května 1955 – Milán (Itálie)

Vyrůstal jako jedináček v proletářské rodině. Uměleckou dráhu začínal v milánských kabaretech, kde vytvářel komickou postavu mazaného prost'áčka, jenž mluví zvláštním umělým, trochu surreálným jazykem. Koncem 70. let byl objeven pro film, avšak stereotypní vedlejší role, do jakých byl obsazován v mnoha komerčně úspěšných komediích nevalné úrovně (režiséry byli často známí komici Renato Pozzetto, Paolo Villaggio a Carlo Vanzina), ho časem omrzely, proto na několik let přerušil spolupráci s filmem. 1984 se představil na divadle titulní rolí v Moliérově *Donu Juanovi* a objevil se i v několika TV inscenacích. Před film. kameru se vrátil v druhé pol. 80. let úlohou TV režiséra Santalii, který se účastní pokerové partie několika přátel z mládí, v psychologické tragikomedii **Vánoční dárek** (r. P. Avati). Do mezinárodního povědomí vstoupil zejména díky nostalgicky laděným hořkým

komedii Gabriela Salvatorese. Spolu s ním a se svým manažerem Mauriziem Tottim založil dokonce produkční společnost Colorado Films. Ve snímku z divadelního prostředí **Turné** ztělesnil jednoho ze dvou herců, jejichž přátelství je podrobena zkoušce, když se oba zamilují do jedné dívky (Laura Moranteová). Neméně dobře se zhostil role seržanta La Russa, jednoho z devíti vojáků Mussoliniho armády, kteří se oddávají poč. 40. let idylickému životu na opuštěném řeckém ostrově, ve snímku **Středozeří** oceněném Oscarem 1992.

FILMOGRAFIE:

1979 – Saxofone (**Saxofon** – V; r. Renato Pozzetto); Arrivano i gatti (Přicházející kočky; r. Carlo Vanzina); **1980** – Fico d'India (Indický fík; r. Steno); Il pap'occhio (Papežovo oko; r. Renzo Arbore); Fantozzi contro tutti (**Maléry pana účetního**; r. Paolo Villaggio); Una vacanza bestiale (Hrozná dovolená; r. Carlo Vanzina); Prestarni tua moglie (Půjč mi svou manželku; r. Giuliano Carnimeo); **1981** – Il tango della gelosia (Tango žárlivosti; r. Steno); Eccezzionale... veramente (Výjimečně... opravdu; r. Carlo Vanzina); I carabinieri (Karabiniéři; r. Francesco Massaro); I fichissimi (Mládež z periferie; r. Carlo Vanzina); **1982** – Arrivano i miei (Přicházejí mí příbuzní; r. Nini Salerno); Attila flagello di dio (Attila, Bič boží; r. Castellano a Pipolo); Grand hotel Excelsior (r. Castellano a Pipolo); Sballato, gasato, completamente (Vybalen, zplynován, docela roztaven; r.

Steno); Scusa se è poco (**Promiň, že je to málo**; r. Marco Vicario); Viuuulentemente... mia (Násilně... má; r. Carlo Vanzina); **1983** – Il ras del quartiere (Šéf čtvrti; r. Carlo Vanzina); **1986** – Regalo di Natale (Vánoční dárek; r. Pupi Avati); **1987** – Ultimo minuto (Poslední minuta; r. Pupi Avati); Un ragazzo di Calabria (Chlapec z Kalábie; r. Luigi Comencini); Strana la vita (Divný život; r. Giuseppe Bertolucci); **1988** – Il segreto del Sahara (TV – **Tajemství Sahary** – ČTV; r. Alberto Negrin); I cammelli (Velbloudi; r. Giuseppe Bertolucci); **1989** – Marrakech Express (Marrákešský expres; r. Gabriele Salvatores); Turné (Turné; r. Gabriele Salvatores); **1990** – Mediterraneo (**Středozeší** – V; r. Gabriele Salvatores); **1991** – Vacanze di Natale '90 (Vánoční prázdniny '90; r. Enrico Oldoini); **1992** – Nel continente nero (Na černém kontinentu; r. Marco Risi); Puerto Escondido (r. Gabriele Salvatores); **1993** – Per amore, solo per amore (Jen z lásky, jen z lásky; r. Giovanni Veronesi); Arriva la bufera (r. Daniele Luchetti); **1994** – Il toro (Býk; r. Carlo Mazzacurati); **1995** – Camerieri (Číšníci; r. Leone Pompucci); Viva San Isidro! (r. Alessandro Cappelletti); Il barbiere di Rio (Lazebník z Ria; r. Giovanni Veronesi); **1996** – **Nirvana** – V (r. Gabriele Salvatores); Camere da letto (Ložnice; r. Simona Izzová); **1997** – Il testimone dello sposo (**Ten nejlepší muž** – V; r. Pupi Avati); Figli di Annibale (Hanibalovy děti; r. Davide Ferrario; + spol. sc.); La pecora ed il lupo (Ovce a vlk; r. Leone Pompucci); **1998** – Matrimoni (Manželství; r.

Cristina Comenciniová); Paparazzi (r. Neri Parenti); **1999** – Tifosi (Fanouškové; r. Neri Parenti); **2000** – Metronotte (Noční hlídač; r. Francesco Calogero); **2001** – Concorrenza sleane (Nekalá soutěž; r. Ettore Scola); Mari del sud (Jižní moře; r. Marcello Cesena); **2002** – Amnésia (r. Gabriele Salvatores).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Kinorevue, 1991, č. 4, s. 16 (rozhovor).

ABRAHAM F. Murray

(Fahrid Murray Abraham)

* 24. října 1939 – Pittsburg, Pensylvánie (USA)

Pochází ze smíšené syrsko-italské rodiny. Herectví se věnoval už během studií 1959-61 na University of Texas v El Pasu. Profesionální hereckou kariéru zahájil 1965 na divadle v Los Angeles a další průpravu absolvoval u Uty Hagenové v newyorském studiu Herberta Berghofa. Nejprve se uplatnil na mimobroadwayských scénách, kde na sebe upozornil mj. v Shakespearových dramatech *Macbeth* a *Král Lear*. Za svůj výkon v Čechovově dramatu *Strýček Váňa* obdržel cenu Obie. Na Broadwayi debutoval 1966 ve hře I. B. Singera *Tiebele a její démon*. Od poč. 70. let působil také v TV a začal spolupracovat s významnými film. tvůrci, kteří ho však dlouho obsazovali pouze do vedlejších rolí. Mezinárodní popularitu, Oscara 1984 a Zlatý glóbus 1984 mu přinesla

úloha Mozartova žárlivého a intrikánského rivala, dvorního císařského skladatele Antonia Salieriho ve stejnojmenné film. adaptaci hry Petera Shaffera **Amadeus** (r. M. Forman). Obdobně působivou kreaci předvedl v postavě inkvizitora Bernarda Guia, fanatického náboženského dogmatika, který se ve film. přepisu historického románu Umberta Eca **Jméno růže** (r. J.-J. Annaud) snaží nemilosrdně zlikvidovat nepohodlné ideologické odpůrce. Přestože se F. M. A. prosadil před film. kamerou, zůstává i nadále věrný divadlu a nezanedbává ani svoji pedagogickou činnost na Brooklyn College.

FILMOGRAFIE:

1971 – They Might Be Giants (Mohli být velikány; r. Anthony Harvey); **1973** – **Serpico** (r. Sidney Lumet); Night Side (TV – Strana noci; r. Richard Donner); **1975** – The Prisoner of Second Avenue (**Zajatec 2. avenue**; r. Melvin Frank); The Sunshine Boys (**Vstupte** – ČTV; r. Herbert Ross); **1976** – All the President's Men (**Všichni prezidentovi muži**; r. Alan J. Pakula), The Ritz (**Hotel Ritz** – ČTV; r. Richard Lester); **1977** – Madman (Šílenec; r. Dan Cohen); Sex and the Married Woman (TV – Sex a vdaná žena; r. Jack Arnold); A.E.S. Hudson Street (TV; r. Noam Pitlik); **1978** – The Big Fix (**Velké účtování** – ČTV; r. Jeremy Paul Kagan); **1982** – Marco Polo (TV; r. Giuliano Montaldo); **1983** – Scarface (**Zjizvená tvář** – ČTV; r. Brian De Palma); **1984** – **Amadeus** (r. Miloš Forman); **1986** – Der Name

der Rose/Le nom de la rose (**Jméno růže**; r. Jean-Jacques Annaud); Dream West (TV – Sen o Západu; r. Dick Lowry); **1987** – Russicum: I giorni del diavolo (**Russicum** – V; r. Pasquale Squitieri); **1989** – **Slipstream** – V (r. Steven Lisberger); The Favorite (Favoritka; r. Jack Smight); An Innocent Man (**Nevinný muž** – V; r. Peter Yates); Beyond the Stars (**Daleko za hvězdami** – V; r. David Saperstein); La batalla de los tres reyes/Drums of Fire (Bitva tří králů; r. Suhejl Ben Barka); **1990** – The Bonfire of the Vanities (**Ohňostroj marnosti** – V; r. Brian De Palma); Largo Desolato (TV; r. Jiří Žižka); A Season of Giants (TV – **Michelangelo: Čas gigantů** – ČTV/**Michelangelo** – ČTV; r. Jerry London); **1991** – Cadence (**Rychlopalba** – V; r. Martin Sheen); Eye of the Widow (Vdovin dohled; r. Andrew V. McLaglen); Money (Peníze; r. Steven Hilliard Stern); The Evil Empire/Mobsters (**Gangsteři** – V; r. Michael Karbelnikoff); First Circle (TV – První kruh; r. Sheldon Larry); By the Sword (**Tajemství meče** V; r. Jeremy Paul Kagan); **1992** – Helena, a Woman with a Dream (Helena, snící žena; r. Georges-Alain Vuille); Through an Open Window (Otevřeným oknem; r. Eric Mendelsohn); **1993** – National Lampoon's Loaded Weapon 1 (**Nabitá zbraň 1**; r. Gene Quintano); Last Action Hero (**Poslední akční hrdina**; r. John McTiernan); L'affaire (**Poslední karta** – ČTV; r. Sergio Gobbi); **Nostradamus** (r. Roger Christian); Journey to the Center of the Earth (TV – Cesta do středu Země; r. Bill Dear); **1994** – Sweet Killing (**Sladké vraždy**

– V; r. Eddy Matalon); Tichij Don/Quiet Flows the Don (Tichý Don; r. Sergej Bondarčuk); Surviving the Game (**Hra o přežití**; r. Ernest Dickerson); Jamila (r. Monica Teuberová); **1995** – The Way West (TV – Cesta na Západ; r. Ric Burns; pouze hlas); Dillinger and Capone (Dillinger a Capone; r. John Purdy); Mighty Aphrodite (**Mocná Afrodíté**; r. Woody Allen); **1996** – Children of the Revolution (Děti revoluce; r. Peter Duncan); Larry McMurtry's „Dead Man's Walk“ (TV – **Cesta mrtvého muže** – ČTV; r. Yves Simoneau); Looking for Richard (D – **Al Pacino – Richard III.**; r. Al Pacino); **1997** – **Mimic** (r. Guillermo Del Toro); Una vacanza all'inferno (Prázdniny v pekle; r. Tonino Valerii); Eruption (Erupce; r. Gwyneth Gibby); Color of Justice (TV; r. Jeremy Paul Kagan); **1998** – Star Trek: Insurrection (**Star Trek: Vzpoura**; r. Jonathan Frakes); Esther (TV – **Ester** – ČTV; r. Raffaello Mertes); **1999** – Noah's Ark (TV – **Noemova archa** – V; r. John Irvin); Muppets from Space (Muppety z vesmíru; r. Tim Hill); Excellent Cadavers (TV – Znamení mrtvol; r. Ricky Tognazzi); **2000** – Finding Forrester (**Osudové setkání**; r. Gus Van Sant); **2001** – I cavalieri che fecero l'impresa (Výprava rytířů; r. Pupi Avati); Thir13en Ghosts (**13 duchů**; r. Steve Beck); **2002** – Joshua (r. John Purdy).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

ABRILOVÁ Victoria

(Victoria Mérida)

* 4. července 1959 – Madrid (Španělsko)

Když jí byl rok, otec zemřel. Jako osmiletá začala studovat klasický tanec u Any Lazarové a od čtrnácti let se věnovala baletu. 1975 hostovala v populárním TV pořadu **Un, dos, tres responde otra vez** (Jedna, dva, tři, odpověz ještě jednou), který posléze sama moderovala stejně tak jako další pořad **625 líneas** (1977, 625 linek). Od pol. 70. let sbírala herecké zkušenosti před film. kamerou a na divadle jako členka souborů Tirsa de Moliny a Luise Prendese. Zájem film. a TV tvůrců o ní vzrostl během 80. let, kdy se ve své vlasti stala jednou z nejpopulárnějších mladých hereček. Do mezinárodního povědomí ji uvedl zejména režisér Vicente Aranda, který v ní našel půvabnou protagonistku mnoha svých filmů; za roli manželky potulného zloděje ve snímku **El**

Lute, jdi nebo chcípni obdržela cenu na MFF v San Sebastianu 1987 a úlohou mladé vdovy Luisy v melodramatu **Milenci** si vysloužila Stříbrného medvěda na MFF v Berlíně 1991. Prosadila se rovněž v zahraničí, zejména ve Francii, kde se dokonce rolí žárlivé milenky Belly z psychologického dramatu **Měsíc v kanálu** (r. J.-J. Beineix) ucházela o Césara 1983, na něhož byla znovu navržena o rok později za postavu krásné kleptomanky Patty v dramatu z vězeňského prostředí **Účet** (r. D. Amar). Ke zvýšení její světové popularity přispěl v poslední době režisér Pedro Almodóvar, v jehož milostné komedii **Spoutej mě!** vytvořila ústřední part herečky druhořadých filmů Mariny a jako TV hlasatelka Rebecca, které komplikuje život dávné trauma, zaujala v jeho melodramatické komedii s kriminální zápletkou **Vysoké podpatky**. Za roli ve filmu **Až zemřeme, ani pes po nás neštěkne** (r. A. Diaz Yanes) byla oceněna Stříbrnou mušlí na MFF v San Sebastianu 1995.

FILMOGRAFIE:

1975 – Obsesión (Posedlost; r. Paco Lara Polop); **1976** – El hombre que supo amar (Muž, který věděl, jak milovat; r. Miguel Picazo); El puente (Víkend; r. Juan Antonio Bardem); Robin and Marian (**Robin a Mariana** – V; r. Richard Lester); Caperucita y Roja (Červená Karkulka; r. Luis Revenga); Doña Perfecta (Dokonalá paní; r. César Fernández Ardavín); **1977** – Robin... frecce, fagioli e karatè (Robin... šípy, fazole a karate; r. Tonino Ricci); Cambio de sexo (Změna pohlaví; r. Vicente Aranda);

Esposa y amante (Manželka a milenec; r. Angelino Fons); **1979** – La muchacha de las bragas de oro (Dívka ve zlatých kalhotkách; r. Vicente Aranda); Mater amatísima (Nejmilovanější matka; r. José Antonio Salgot); La casa del paraíso (Rajský dům; r. Santiago San Miguel); La barraca (TV – Chalupa; r. León Klimovski); **1980** – Mieux vaut être riche et bien portant que fauché et mal foutu (Lepší vrabec v hrsti, nežli holub na střeše; r. Max Pecas); Le coeur à l'envers (Srdce naruby; r. Franck Apprederis); **1981** – Yendo hacia tí/Comin' at Ya (Přijít do Ya; r. Ferdinando Baldi); La batalla del porro (Bitka s obušky; r. Joan Minguellová); Asesinato en el comité central (Vražda na ústředním výboru; r. Vicente Aranda); Entre paréntesis (V závorce; r. Simó Fábregas); **1982** – La guérillero (Partyzánka; r. Pierre Kast); Sem sombra de pecado (Ani stín hříchu; r. José Fonseca e Costa); La colmena (**Úl**; r. Mario Camus); J'ai épousé une ombre (Vdala jsem se za stín; r. Robin Davis); **1983** – Le bâtard (Bastard; r. Bertrand Van Effenterre); Rio abajo/On the Line (Po proudu; r. José Luis Borau); La lune dans le caniveau (**Měsíc v kanálu** – V; r. Jean-Jacques Beineix); Sous le signe du poisson (Ve znamení Ryb; r. Pierre Zucca); Las bicicletas son para el verano (**Bicykly jsou jen na léto**; r. Jaime Chávarri); **1984** – Le voyage (Cesta; r. Michel Andrieu); L'addition (Účet; r. Denis Amar); La noche más hermosa (Nejkrásnější noc; r. Manuel Gutiérrez Aragón); **1985** – After Darkness (Po temnotě; r. Dominique Othenin-Girard); Rouge

gorge (Červené hrdlo; r. Pierre Zucca); El crimen del capitán Sánchez (TV – Zločin kapitána Sáncheze; r. Vicente Aranda); Padre nuestro (Otče náš; r. Francisco Regueiro); La hora bruja (Čarodějnická hodina; r. Jaime de Armiñán); Tiempo de silencio (Čas ticha; r. Vicente Aranda); **1986** – Max mon amour (Max, má láska; r. Nagisa Ošima); Ternosecco (Terno bez amba; r. Giancarlo Giannini); Los pazos de Ulca (TV; r. Gonzalo Suárez); **1987** – La ley del deseo (Zákon vášně; r. Pedro Almodóvar); El Lute, camina o revienta (El Lute, jdi nebo chcípni; r. Vicente Aranda); El placer de matar (Potěšení ze zabíjení; r. Félix Rotaeta); Barrios altos (Horní čtvrti města; r. José Luis García Berlanga); El juego más divertido (**Nejzábavnější hra** – ČTV; r. Emilio Martínez-Lázato); Bâton rouge (r. Rafael Moleón); **1988** – Ada dans la jungle (Ada v džungli; r. Gérard Zingg); Sans peur et sans reproche (Bez bázně a hany; r. Gérard Jugnot); **1989** – Si te dicen que caí (Jestliže ti řeknou, že jsem padl; r. Vicente Aranda); La mujer lunática (Náměsíčná žena; r. Emilio Martínez-Lázaro); ¡Atame! (**Spoutej mě!**; r. Pedro Almodóvar); **1990** – A solas contigo (Sám s tebou; r. Eduardo Campoy); Amantes (**Milenci** – ČTV; r. Vicente Aranda); Los jinetes del alba (TV – Jezdci úsvitu; r. Vicente Aranda); **1991** – Tacones lejanos (**Vysoké podpatky**; r. Pedro Almodovar); Une époque formidable (**Báječné časy** – ČTV; r. Gérard Jugnot); **Sandino** – ČTV (r. Miguel Littin); **1992** – Demasiado corazón (Přehnané srdce; r. Eduardo Campoy);

1993 – Intruso (Vetřelec; r. Vicente Aranda); **Kika** – ČTV (r. Pedro Almodovar); **1994** – Casque bleu (**Modrá přilba** – ČTV/**Modré barety** – KTV; r. Gérard Jugnot); **Jimmy Hollywood** – V (r. Barry Levinson); Gazon maudit (**Manželství po francouzsku** – ČTV; r. Josiane Balasková); **1995** – Nadie hablará de nosotras cuando hayamos muerto (Až zemřeme, ani pes po nás neštěkne; r. Agustín Díaz Yanes); **1996** – Libertarias (Volné a svobodné; r. Vicente Aranda); **1997** – La femme du cosmonaute (Kosmonautova žena; r. Jacques Monnet); **1998** – Entre las piernas (Mezi tvýma nohama; r. Manuel Gómez Pereira); Mon père, ma mère, mes frères et mes soeurs (Můj otec, moje matka, moji bratři a moje sestry; r. Charlotte de Turckheimová); **1999** – Semana Santa (r. Pepe Danquart); **2000** – 101 Reykjavik (**S milenkou mé matky**; r. Baltasar Kormákur); **2001** – Mari del sud (Jižní moře; r. Marcello Cesena).

ČS. BIBLIOGRAFIE:

Kino, 1992, č. 18, s. 9. – Film Fan, 1992, č. 9, s. 18-19.

ACKLAND Joss

* 29. února 1928 – Londýn (Velká Británie)

Vystudoval londýnskou Central School of Speech and Drama. Od pol. 40. let byl činný na divadelních scénách, ale po prvních úspěších překvapivě přerušil hereckou kariéru a 1954 odjel do střední Afriky, kde se rok věnoval pěstování čaje. Během pobytu v Africe pracoval dva a půl roku jako rozhlasový diskžokej v Kapském Městě. Po návratu do Velké Británie (1957) se připojil k divadelnímu souboru Oxford Playhouse a pak se stal na tři roky členem souboru divadla Old Vic, s jehož inscenacemi (*Falstaff*, *Macbeth*, *Svatá Jana*) absolvoval zájezdy do Sovětského svazu, Polska a USA. Další tři roky působil jako herec i jako umělecký ředitel Mermaid Theatre. Na jevištích londýnského West Endu se představil nejen v dramatech (např. *Tramvaj do stanice Touha* s Claire Bloomovou), ale zpíval i tančil v muzikálech *Malá noční hudba*, *Evita* (jako Juan Peron) a *Peter Pan*. Ve filmu

debutoval 1950 malou úlohou lotra v oceňovaném thrilleru o atomové hrozbě **Sedm dní před polednem** (r. J. Boulting). Pravidelně se však na film. plátně začal objevovat až od 70. let, kdy postupně zaujal svými portréty záporných postav: démonický německý lékař Frederick, provádějící nebezpečné experimenty s lidskou psychikou, v hororu podle divadelní hry Dennise Reardona **Klec štěstí** (r. B. Girard); nacistický maršál Göring v rekonstrukci historických událostí **Hitler: Posledních deset dnů** (r. E. De Concini); mafiánský kmotr Don Masino Croce v přepisu románu Maria Puzza **Sicilián** (r. M. Cimino); stárnoucí anglický aristokrat Sir John „Jock“ Delves Broughton, obviněný z vraždy milence své mladé manželky (Greta Scacchiová), v přepisu knihy Jamese Foxe podle skutečné události z Keni 40. let **White Mischief** (r. M. Radford); cynický plukovník státní bezpečnosti, který se značnou měrou podílí na likvidaci nepohodlného kněze (Christopher Lambert), v politickém dramatu podle skutečné události **Jak zabít kněze** (r. A. Hollandová); proradný jihoafrický konzul Arjen Rudd, proti němuž a jeho zabijákům bojuje dvojice losangeleských policistů (Mel Gibson a Danny Glover), v akčním thrilleru **Smrtonosná zbraň 2** (r. R. Donner); excentrický učitel latiny Fielding, z něhož se posléze vyklube vrah, v kriminálním snímku **Vražda kvality** (r. G. Millar). Je autorem autobiografické knihy *I Must Be in There Somewhere* (Musím tam někde být).

FILMOGRAFIE:

1950 – Seven Days to Noon (Sedm dní před polednem; r. John

Boulting); **1952** – Ghost Ship (Lod' duchů; r. Vernon Sewell); **1965** – Rasputin the Mad Monk (Šílený mnich Rasputin; r. Don Sharp); Angus Slowly Sinking? (TV – Angus se pomalu potápí?; r. Waris Hussein); Tomorrow Just You Wait (TV – Jen počkej do zítřka; r. James Ferman); **1966** – Focus (TV – Ohnisko; r. Alan Gibson); On the March to the Sea (TV – Během března k moři; r. Alan Gibson); **1969** – Crescendo (r. Alan Gibson); The Three Sisters (TV – Tři sestry; r. Cedric Messina); **1970** – The House That Dripped Blood (Dům, ze kterého kapala krev; r. Peter Duffell); The Lie (TV – Lež; r. Alan Bridges); **1971** – Mr. Forbush and the Penguins (Pan Forbush a tučňáci; r. Al Viola); Villain (Zlosyn; r. Michael Tuchner); **1972** – The Happiness Cage (Klec štěstí; r. Bernard Girard); England Made Me (Anglie mě utvářela; r. Peter Medak); Kings Cross (TV; r. Gilchrist Calder); **1973** – Gli ultimi dieci giorni di Hitler/ Hitler: The Last Ten Days (Hitler: Posledních deset dnů; r. Ennio De Concini); Three Musketeers (**Tři mušketýři**; r. Richard Lester); Penny Gold (r. Jack Cardiff); **1974** – The Black Windmill (Černý větrný mlýn; r. Don Siegel); Great Expectations (TV – **Nadějné vyhlídky** – ČTV; r. Joseph Hardy); The Little Prince (**Malý princ**; r. Stanley Donen); S.P.Y.S. (r. Irvin Kershner); **1975** – One of Our Dinosaurs Is Missing (Jeden z našich dinosaurů schází; r. Robert Stevenson); Operation Daybreak/Price of Freedom/Seven Men at Daybreak (**Operace „Daybreak“** – V; r. Lewis Gilbert); **Royal Flash** – V (r. Richard Lester); **1977** –

Silver Bears (**Bankéři** – ČTV; r. Ivan Passer); **1978** – Watership Down (r. Martin Rosen; pouze hlas); Who Is Killing the Great Chefs of Europe? (**Kdo zabíjí nejlepší evropské šéfkuchaře?** – ČTV; r. Ted Kotcheff); **1979** – A Nightingale Sang in Berkeley Square (Slavík zazpíval na Berkeley Square; r. Ralph Thomas); Saint Jack (**Svatý Jack** – ČTV; r. Peter Bogdanovich); **1980** – The Apple (Jablko; r. Menahem Golan); Rough Cut (**Hra s diamanty** – ČTV; r. Don Siegel); **1981** – Dangerous Davies, the Last Detective (TV – Nebezpečný Davies, poslední detektiv; r. Val Guest); **1982** – Bekenntnisse des Hochstaplers Felix Krull (TV – Přiznání hochštaplera Felixe Krulla; r. Bernhard Sinkel); **1984** – The Tragedy of Coriolanus (TV – Koriolanova tragédie; r. Elijah Moshinsky); **1985** – Shadowlands (TV – Země stínů; r. Norman Stone); **Lady Jane** – ČTV (r. Trevor Nunn); A Zed & Two Noughts (Z a dvě nuly; r. Peter Greenaway); **1987** – The Sicilian (**Sicilian** – ČTV; r. Michael Cimino); White Mischief (**White Mischief** – V/**Velký podvod** – ČTV; r. Michael Radford); Queenie (TV – **Okovy slávy** – V; r. Larry Peerce); It Couldn't Happen Here (To by se tady stát nemohlo; r. Jack Bond); **1988** – To Kill a Priest (**Jak zabít kněze** – V; r. Agnieszka Hollandová); The Man Who Lived at the Ritz (TV – Muž, který žil v Ritzu; r. Desmond Davis); Codename: Kyrrii (TV – Krycí jméno: Kyrrii; r. Ian Sharp); **1989** – Lethal Weapon 2 (**Smrtonosná zbraň 2**; r. Richard Donner); First and Last (TV – První a poslední; r. Alan Dossor); Dimenticare Palermo (Zapomenout na

Palermo; r. Francesco Rosi); Tre colonne in cronaca (Tři sloupce v denních zprávách; r. Carlo Vanzina); **1990** – The Hunt for Red October (**Hon na ponorku**; r. John McTiernan); The Secret Life of Ian Fleming (TV – **Ten, kdo stvořil špióna** – V; r. Ferdinand Fairfax); Jekyll & Hyde (TV – **Jekyll a Hyde** – ČTV; r. David Wickes); The Object of Beauty (**Objekt krásy** – V; r. Michael Lindsay-Hogg); The Bridge (Most; r. Sydney MacCartney); **1991** – A Murder of Quality (TV – Vražda kvality; r. Gavin Millar); Bill and Ted's Bogus Journey (**Neskutečná cesta Billa a Teda** – V; r. Peter Hewitt); Incident at Victoria Falls/Sherlock Holmes and the Incident at Victoria Falls (**Případ od Viktoriiných vodopádů** – ČTV; r. Bill Corcoran); The Sheltering Desert (Pod ochranou pouště; r. Reghardt van den Bergh); Once Upon a Crime... (**Byl jednou jeden zločin**; r. Eugene Levy); A Woman Named Jackie (TV – Žena jménem Jackie; r. Larry Peerce); They Do It with Mirrors (TV – Dělají to zázračně; r. Norman Stone); **1992** – Project: Shadowchaser (**Lovec stínů – Umělý válečník** – KTV; r. John Eyres); The Mighty Ducks (**Šampióni 1** – ČTV; r. Stephen Herek); Des voix dans le jardin (TV – Hlasy v zahradě; r. Pierre Boutron); **1993** – Nowhere to Run (**Není úniku**; r. Robert Harmon); A hercegnő és a kobold (A – Princezna a skřítek; r. József Gémes; pouze hlas); **1994** – Miracle on 34th Street (**Zázrak v New Yorku**; r. Les Mayfield); Giorgino (r. Laurent Boutonnât); Mother's Boys (Matčini chlapci; r. Yves Simoneau); Occhio Pinocchio (r. Francesco Nuti); Jacob: A TNT